

Oplevelsesøkonomi på Vestegnen - strategi og kulturinvesteringsfond

Plan09 arbejdsrapport
September 2007

VESTEGNSAMARBEJDET
otte kommuner i udvikling

Albertslund, Brøndby, Glostrup, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Rødovre, Vallensbæk Kommuner

Indholdsfortegnelse

1. Vision og strategi - oplevelsesøkonomi på Vestegnen.....	3
1.1. Indledning.....	3
1.2. Rapportens tilblivelse.....	3
1.3. Hvorfor styrke oplevelsesøkonomi på Vestegnen?	4
1.4. Hvad er oplevelsesøkonomi?	5
1.5. Hvordan gør vi?	5
Fremmer kulturelle fyrtårne	5
Fælles kulturinvesteringsfond	6
Markedsføring og online interaktivitet.....	6
1.6. Forslag til nye kulturelle fyrtårne på Vestegnen	6
1.7. Eksisterende fyrtårne.....	7
1.8. Mulige fyrtårne - større kulturinstitutioner	7
1.9. Potentialer inden for oplevelsesøkonomi	7
2. Etablering af en Kulturinvesteringsfond for Vestegnen.	8
2.1. Bemærkninger til vedtægtsforslaget.....	9
§ 3. Fondens formål:	9
§§ 4 og 5. Fondens bestyrelse.....	10
§ 6. Sekretariat.....	10
§ 7. Fondens aktiver og passiver.	10
Bilag 1 Forslag til Vedtægter for kulturinvesteringsfonden.....	12
Bilag 2 Notat om Kulturinvesteringsfond på Vestegnen, lovgivning.....	16

1. Vision og strategi - oplevelsesøkonomi på Vestegnen

1.1. Indledning.

Som led i PLAN09 nedsatte bestyrelsen for Vestegnssamarbejdet den 31. maj 2007 en arbejdsgruppe vedr. oplevelsesøkonomi med henblik på at arbejde hen imod et fælles udviklingsperspektiv, som kunne indgå i kommunernes kommuneplanstrategier.

Gruppen skitserer i det efterfølgende sine forslag til, hvorledes fremtidige aktiviteter på Vestegnen kan gøre oplevelsesøkonomi til en stærkere dynamo for Vestegnens udvikling og vækst.

Sporten på Vestegnen har i mange år appelleret til et meget stort antal mennesker, både som udøvere og som tilskuere, og Vestegnen har markeret sig stærkt i en lang række sportsgrene med Danmarksmesterskaber, EM-, VM- og OL- deltagelse og medaljer. Dette har skabt lokal identitet og profileret Vestegnen positivt.

Sporten har således været et "oplevelsesøkonomisk fyrtårn" for Vestegnen, længe inden begrebet "oplevelsesøkonomi" var skabt.

Sporten har og vil fortsat have en central rolle i oplevelsesøkonomien på Vestegnen og allerede nu suppleret med nye fyrtårne som Arken og Filmbyen.

Det er gruppens indtryk fra diskussionerne, at der på området er mange ideer, det kunne være værd at overveje at iværksætte. Gruppen har i sine forslag koncentreret sig om et mindre antal, der viser mangfoldigheden, og som angiver nogle spor, der kunne følges.

Gruppen har søgt at afdække de forskellige interesseområder, men skal gøre opmærksom på, at det ikke inden for den givne tidsramme har været muligt at få en direkte dialog med repræsentanter med stor indsigt i det sportslige og idrætsmæssige område.

1.2. Rapportens tilblivelse

Arbejdsgruppen har i alt afholdt 4 møder i juni-juli 2007. Arbejdsgruppen bestod af følgende deltagere:

Jens Frederik Jørgensen (formand), kommunaldirektør, Hvidovre Kommune

Mogens Holm, teaterleder, Taastrup Teater

Mikkel Sander, kunstnerisk leder, Foreningen bag forbrændingen

Poul Sverrild, arkivchef, Historiens Hus, Hvidovre Kommune

Ask Agger, direktør, Zentropa Interaction A/S

Ditte Marie Kaae, Zentropa Interaction A/S

Michael Lundgaard, byplanlægger, Vallensbæk Kommune (referent)

Mogens Hemmingsen, kulturdirektør, Albertslund Kommune

Lars Buus, museumschef, Kroppedal - museum for astronomi, nyere tid, arkæologi

1.3. Hvorfor styrke oplevelsesøkonomi på Vestegnen?

Oplevelsesøkonomien er et økonomisk vækstområde, der skaber nye arbejdspladser – direkte og indirekte i form af tilknyttede servicefunktioner.

Vestegnen skal have sin (lige) del af de nye arbejdspladser til erstatning for de arbejdspladser, der via globaliseringen flytter til udlandet.

Kulturelle fyrtårne skal være de nye skorstene på Vestegnen.

De moderne kulturelle fyrtårne bygger på et samvirke mellem offentlige myndigheder, private fonde og investorer og det private erhvervsliv og er præget af en iværksætterkultur, hvor kreative ideer tilføres økonomisk bæredygtighed.

Vestegnen har på mange områder f.eks. inden for børnekulturområdet et vækstlag, der kunne udvikles til et kulturelt fyrtårn – film, musik, scenekunst, show, gøgl, billedkunst er eksempler.

Vestegnens mangfoldighed med mange former for talent og kreativitet rummer flere muligheder for udvikling af kulturelle fyrtårne og muligheder for at bygge bro mellem forskellige kulturer og forskellige sektorer. Den store gruppe af fremmedsprogede på Vestegnen kan i den forbindelse blive en vigtig ressource i udvikling af nye aktiviteter inden for oplevelsesøkonomien, da sproget ikke er den samme barriere i en række oplevelsesøkonomiske aktiviteter, som det kan være i mere traditionel virksomhed.

Børnekulturens vækstlag, skal som unge tilbydes opmærksomhed og muligheder for at videreudvikle deres talent, således at de kan få mulighed for at opnå beskæftigelse som professionelle aktører inden for oplevelsesøkonomien.

Kulturelle fyrtårne kan have behov for fysiske rammer. De nedslidte erhvervsbygninger på Vestegnen kan i en periode være rugekasser for musik og kunst, der senere udvikler sig til kulturelle fyrtårne. Vestegnen kunne derved blive det første hjemsted, som man altid vil bevare tilknytningen til.

Vestegnens kulturlandskab kan via landart tilføjes nye elementer, der vil kunne indgå i oplevelsesøkonomien.

Et fyrtårn kan starte virtuelt – på nettet. De fysiske rammer er ikke længere eneafgørende for udvikling af oplevelsesøkonomi af regionalt eller internationalt format, ligesom kulturelle fyrtårne ikke nødvendigvis er noget man besøger, ved at rejse hen til det.

Et sted på nettet kan være mødestedet og platformen for nye talenter udvikling og eksponering. Her kan talenter fra hele verdenen mødes, her kan talenterne lægge deres produkter ud i form af f.eks. musik og film til glæde for andre interesserede. Senere kunne fortællingen være den, at det hele begyndte på nettet.

Når Vestegnen får sin tydelige placering i oplevelsesøkonomien – og ikke kun lever i skyggen af det, der foregår i den tilgrænsende metropol - vil det give et andet og mere nuanceret billede af Vestegnen i omverdenen – et område med store kulturelle oplevelser og kreativ udfoldelse. Et område, som borgerne er stolte af, og som turister vil besøge.

Identiteten hos borgerne styrkes, og det vil styrke Vestegnen som et attraktivt bosætningsområde, og som et område, hvor vidensintensive og kreative virksomheder gerne vil placere sig. Hermed styrkes Vestegnens profil.

1.4. Hvad er oplevelsesøkonomi?

Der er i de seneste år sket en udvikling fra traditionelle kulturtilbud til oplevelsesøkonomi.

Det karakteristiske ved traditionelle kulturtilbud er, at det er det offentlige eller foreninger, der står for udbudet til borgerne med baggrund i begreber som demokrati og bredde. Tilbuddene bygger på offentlige tilskud og reducerede billetpriser i forhold til kostprisen.

I oplevelsesøkonomiens verden drives tilbuddene også af private eller i et samvirke mellem det offentlige og private, og tilbuddene retter sig mod forbrugere. Der er tale om kommercielle tilbud, der skaber enestående oplevelser. Der er stigende krav til kulturtilbuddenes egenfinansiering som supplement til den offentlige støtte, og forbrugere er parate til at betale lidt ekstra.

Det er ikke bare kulturen, der er blevet mere kommerciel. Den private virksomhedsøkonomi er også blevet mere kulturel med fokus på at tilbyde et indhold. Forbrugernes præferencer er rettet mod personligt engagement, identitet, autenticitet og selvrealisering. Kommercielle virksomheder er derfor blevet afhængige af arbejdskraft, der kan tilbyde dette indhold med kreativitet, viden og kunstnerisk talent. Virksomheder lokaliserer sig i stigende grad, hvor denne arbejdskraft bor. Egne, der giver mulighed for forskellighed og kreativitet, vil være attraktive for denne arbejdskraft.

Det er desuden blevet meget lettere for mennesker med den rigtige idé at starte en virksomhed, da afhængigheden af et stort produktionsapparat er blevet mindre. Billig varetransport kombineret med mulighederne i internettet har gjort det muligt at opsplitte design, produktion og forbrug på hele kloden. Billige og fleksible lejemål er attraktive rammer for iværksættere inden for oplevelsesøkonomien.

1.5. Hvordan gør vi?

Fremmer kulturelle fyrtårne

Kulturelle fyrtårne har stor betydning for områdets profil, så de skal kunne ses uden for Vestegnens grænser - nationalt og gerne internationalt. De skal have udgangspunkt i Vestegnens historie og identitet, og samtidig bidrage med nyt og positivt til Vestegnens profil. De skal være unikke for Vestegnen og ikke ligne de andres.

Aktiviteterne, der skaber fyrtårnseffekten, kan være en enkeltstående eller tilbagevendende kulturel begivenhed, et formaliseret knudepunkt eller netværk inden for et bestemt kulturelt område, hvor institutioner, organisationer og private virksomheder mødes, så der opnås synergi.

Geografisk kan fyrtårnet være lokaliseret på et enkelt sted, eller spredt ud og knyttet sammen af et bestemt kulturelt tema.

Fælles kulturinvesteringsfond

(jf. kapitel 2 - Etablering af Kulturinvesteringsfond)

Markedsføring og online interaktivitet

For at opnå en fyrtårnseffekt er det afgørende, at der bliver gjort opmærksom på de igangsatte aktiviteter både inden for og uden for Vestegnen. Et Kulturmagasin og/eller internet-hjemmeside, der reklamerer for og koordinerer kulturelle aktiviteter på Vestegnen kan være en af løsningerne. Markedsføringen skal også være en måde at gøre det attraktivt for private aktører at bidrage økonomisk til fonden. Via bidrag til fonden markerer virksomheden, at den ønsker at være en del af fællesskabet på Vestegnen, og at det er et vigtigt element i virksomhedens image at være en Vestegnsvirksomhed.

Internet-hjemmesiden skal også være det interaktive mødested for kulturbrugerne på Vestegnen og interesserede og aktive personer uden for Vestegnen, nationalt og internationalt. Hjemmesiden kan være det første skridt til at gøre det muligt at give fonden og fyrtårnene en international dimension, der ikke er begrænset af Vestegnens geografi.

1.6. Forslag til nye kulturelle fyrtårne på Vestegnen

- Landskab, land-art og rollespil. Vestegnen er rig på bynære rekreative områder, der kan tilføres kunstneriske anlæg/landskabsbearbejdning i relation til rollespil og fantasy-verdenen. Ud over at tilføre landskabet nye oplevelsesmuligheder for det almene friluftsliv og turisme, vil de nye kunstneriske tiltag i landskabet kunne udgøre faciliteter for den udbredte rollespilskultur.
- Cirkus, gøgl og stunt i Avedørelejren. Cirkusmuseet har Nordeuropas største samling af sin art. I umiddelbar nærhed til filmskolen (Station Next) vil der kunne opbygges et center for cirkus, gøgl og stunt, der dels kan tilføre besøgende cirkusoplevelser og dels uddanne gøglere og stuntmen til brug i filmindustrien og i teater/cirkus.
- Forbrændingen - center for musik. Koncertstedet Forbrændingen er indrettet i en tidligere fjernvarmecentral. I umiddelbar nærhed er der ledige lokaler, tekniske anlæg, offentlige bygninger og institutioner som vil kunne ombygges til øvelokaler, scener mv. og indgå i et samlet område for nyere musik.
- Artists in residents. Fremtrædende internationale kunstnere kan tilbydes længerevarende ophold et sted på Vestegnen, stipendiater - relevant for kunstnerens virke. Her kan kunstneren blive inspireret - og inspirere det lokale kulturliv med eksempelvis masterclass undervisning. I stedet for en kunstner i traditionel forstand kunne det også være en sportspersonlighed, fodboldtræner eller lignende. Der dannes en forbindelse mellem det lokale på Vestegnen og den internationale kulturverden.
- Revitalisering og udvikling af Vestvolden/Københavns Befæstning. I et projekt støttet af Realdania, Skov- og Naturstyrelsen og Kulturarvsstyrelsen skal Københavns Befæstning gøres tilgængelig for borgerne og udvikles til en turistattraktion i verdensklasse. Vestegnens del af Københavns Befæstning udgøres af Vestvolden og tilstødende militære anlæg med tilknytning til volden f.ex. Ejbylejren, Avedørelejren og Avedøre Flyveplads.
- Industribygninger til nye formål. Tomme industribygninger kan som led i en byomdannelse i tomgangsperioder anvendes som fysiske rammer for kulturelle formål, iværksættere, kunstnere og lignende, der har brug for billige og fleksible lejemål. Den nye anvendelse kan rette positiv opmærksomhed mod byomdannelsesområdet og gøre det mere attraktivt som bosted og investeringsobjekt.

1.7. Eksisterende fyrtårne

- Sportsknudepunkt omkring Brøndby Stadion, Brøndby Hallen og Idrættens Hus
- Arken
- Filmbyen

1.8. Mulige fyrtårne - større kulturinstitutioner

- Kroppedal - Museum for astronomi, nyere tid, arkæologi – har planer om et museums- og oplevelsescenter, der skal formidle Vestegnens identitet gennem kulturarven fra oldtid til nutid.
- Taastrup Teater gennemfører et musikdramatisk væksthus i samarbejde med Høje-Taastrup Gymnasium for at talentfulde unge kan prøve sig af på teatret med henblik på en professionel fremtid.
- Hedeland markerer sig allerede nu med sommeropera i amfiteatret. Denne attraktion kunne udvides og blive en oplevelsesmæssig pendant til Det kongelige Teaters forestillinger i Ulvedalene.
- Med etablering af en multiarena i Høje-Taastrup vil der være skabt yderligere fysiske rammer for at Vestegnen vil kunne tiltrække internationale sports- og kulturarrangementer i EM og VMklassen.

1.9. Potentialer inden for oplevelsesøkonomi

- Wellness og personlig pleje er et område i kraftig vækst. Der kan i hovedstadsregionen etableres et større anlæg – som f.eks et aktivt sundhedscenter, vandland og kurbad – der ville kunne tiltrække mange borgere og turister.
- Strandsport af forskellig art vokser frem langs strandene og vil også kunne blive en ekstra dimension til strandlivet i Køge Bugt Strandpark.
- Speciel-effects – kendt fra filmindustrien byder på spænding og kunne udvikles til et særligt oplevelsescenter i samarbejde med de virksomheder, der udbyder speciel-effects.

2. Etablering af en Kulturinvesteringsfond for Vestegnen.

Arbejdsgruppen foreslår, at kommunerne i Vestegnssamarbejdet stifter en kulturinvesteringsfond, som kan iværksætte og fremme oplevelsesøkonomiske aktiviteter på Vestegnen.

Arbejdsgruppen har følgende forslag til formålsbestemmelse for kulturinvesteringsfonden:

Med udgangspunkt i Vestegnens historie og identitet er det fondens formål at udvikle og fremme oplevelsesøkonomi som et vigtigt fremtidigt aktivitetsområde for Vestegnen, for derved at skabe vækst, liv og turisme på Vestegnen og bidrage til at profilere Vestegnen såvel nationalt som internationalt.

Dette sker ved:

- At udvikle rammer og betingelser, som understøtter tiltag inden for oplevelsesøkonomi
- At fremme professionalisering af oplevelsesøkonomiske aktiviteter f.eks. gennem produktudvikling, markedsføring, organisering, samarbejder mv.
- At fremme iværksættelse af nye ideer og initiativer inden for oplevelsesøkonomi
- At skabe synergi ved at understøtte netværk/partnerskaber/samarbejder, der kombinerer ideer fra forskellige sektorer – offentlig og privat - på tværs af grænseflader mellem kultur, turisme, uddannelse og erhverv
- At medvirke til at skaffe finansiering fra statslige fonde, regionen, internationale og private fonde og sponsorer mv. til udvikling af oplevelsesøkonomiske aktiviteter
- At markere Vestegnens synspunkter og interesser i relation til oplevelsesøkonomi over for myndigheder og offentligheden.
- At igangsætte og udvikle nye aktiviteter på fondens eget initiativ

Fonden yder ikke støtte, der har karakter af løbende driftsstøtte, ligesom fonden ikke yder støtte til faste og blivende fysiske rammer for oplevelsesøkonomiske aktiviteter. De af fonden støttede aktiviteter skal organisatorisk være forankret uden for fondens regi.

2.1. Bemærkninger til vedtægtsforslaget.

Arbejdsgruppen har udarbejdet en skitse til vedtægter (fundats) for kulturinvesteringsfonden. Skitsen vedlagt som bilag 1.

Der er tillige udarbejdet et notat af 10. august 2007 fra Hvidovre Kommune om de juridiske overvejelser i relation til styrelsesloven, kommunalfuldmagten, konkurrenceloven, fondslovgivningen, forvaltningsloven mv. Notatet er vedlagt som bilag 2.

Det endelige vedtægtsforslag bør gennemgås af en advokat og Konkurrencestyrelsens og Civildirektoratets bemærkninger bør indhentes inden den endelige vedtagelse.

Arbejdsgruppen har følgende bemærkninger til skitsen til vedtægter (fundats).

Til § 3. Fondens formål:

Fonden bør overordnet i sin virksomhed på en gang udvise både mod og tålmod. Mod til at satse på spirende aktiviteter uden sikkerhed for, at der skabes en succes, og tålmod ved at være langsigtet i sit tidsperspektiv og give mulighed for, at en igangsat aktivitet får tid til at udvikle sig.

Den fremtidige udvikling af oplevelsesøkonomiske aktiviteter på Vestegnen skal være autentisk og tage udgangspunkt i Vestegnens historie og identitet. Vestegnen har i det seneste halve århundrede undergået en voldsom forandring og synliggør i dag det danske velfærdssamfund med alle dets forskellige facetter og aktiviteter. Vestegnen har som led i denne udvikling forstået at optage nye ideer og skabe sammenhæng menneskeligt og kulturelt.

Sporten har og vil fortsat have en central placering i de oplevelsesøkonomiske aktiviteter.

En lang række nye tiltag er kommet til og vil fortsat vokse frem takket være de mange engagerede ildsjæle på Vestegnen. De nye tiltag vil give Vestegnen en ændret profil, der kan tiltrække flere borgere, som igen vil være med til at iværksætte nye aktiviteter og oplevelser i et kreativt miljø.

Med Vestegnens geografiske placering vil en del aktiviteter kunne supplere de oplevelsesøkonomiske aktiviteter, der finder sted i metropolen København. Vestegnen bør også byde sig til her og som hjemsted for aktiviteter, der søger en placering i hovedstadsregionen.

Kulturfondens aktiviteter skal dog ikke være en kopi af tilsvarende aktiviteter andre steder i landet.

Der er i forslaget lagt vægt på, at det er fondens hovedopgave at igangsætte aktiviteter efter ansøgning eller på eget initiativ.

Da fonden forudsættes at skulle fremme ideer, der endnu ikke har fundet sin endelige form, bør der tilrettelægges en enkel og ukompliceret ansøgningsprocedure.

Fondens støtte foreslås målrettet til aktiviteter og ikke til vedvarende driftsstøtte eller byggeri.

Fonden bør således målrette sin støtte til f.eks. bearbejdning af ide-/projektoplæg, oplæg til "fundraising", udarbejdelse af finansieringsoplæg, markedsføringsoplæg, afholdelse af arkitektkonkurrence.

Vedvarende driftsstøtte vil fastfryse fondens økonomiske handlemuligheder, og fonden ville derved næsten udelukkende få til opgave at omfordele kommunernes tilskud til eksisterende kulturinstitutioner. Fonden vil dog kunne yde driftsstøtte, som en "starthjælp", som midlertidig underskudsgaranti o.lign.

Nybyggeri eller tilbygning til eksisterende institutioner vil normalt have et sådant beløbsmæssigt omfang, at fonden ikke vil kunne yde en støtte, der er afgørende for byggeriets gennemførelse. Støtte til "mursten" forudsættes indhentet fra anden side – offentligt, fonds- eller privat finansieret. Udgifter til lokaleleje, lokaleindretning, inventar, rekvisitter i forbindelse med midlertidige aktiviteter forudsættes at kunne støttes af fonden.

Det er ikke tanken, at fonden selv skal stå for de oplevelsesøkonomiske aktiviteter. Det er forudsat, at aktiviteterne er organisatorisk forankret hos andre aktører, således at fonden ikke gradvist udvikler sig til en ny, stor selvstændig driftsorganisation.

Fonden bør byde sig til som samarbejdspartner over for uddannelses- og forskningsinstitutioner, der har oplevelsesøkonomi som arbejdsfelt. Det gælder i dag f.eks. Copenhagen Business School og RUC.

Fonden skal også fremme placeringen af gymnasielinjer inden for oplevelsesøkonomi som f.eks. film, billedkunst, musik og dramatik.

Til §§ 4 og 5. Fondens bestyrelse.

I tilknytning til fondens bestyrelse bør der etableres et rådgivningspanel, hvorved der bliver mulighed for bredere at inddrage personer med interesse for området samt personer med særlige kompetencer eller ideer.

Der bør endvidere overvejes at etablere et mere formaliseret samarbejde med de bidragende erhvervsvirksomheder/sponsorer f.eks. ved etablering af en erhvervsklub/"venneforening".

For at synliggøre over for offentligheden og mulige bidragsydere, at fonden har et bredere fundament end de deltagende kommuner, kunne det overvejes som formand for fonden at vælge en kendt person uden for kredsen af kommunalt udpegede.

Til § 6. Sekretariat.

Det foreslås at etablere et lille sekretariat, evt. i en deltagende kommune, idet faglig bistand i øvrigt forudsættes købt efter behov og fra gang til gang.

Til § 7. Fondens aktiver og passiver.

Det kommunale indskud i fonden kunne tage udgangspunkt i 10 kr. pr. indbygger årligt (samlet ca. 2.5 mio. kr.), gradvist forøget til 40 kr. pr. indbygger årligt.

Fonden kan modtage bidrag fra eller indgå i fællesfinansiering af aktiviteter sammen med statslige fonde, regionen, internationale og private sponsorer. Bidrag og medfinansiering vil kunne øge fondens handlemuligheder betydeligt.

Som eksempler på fondsfinansiering mv. kan nævnes:

Folketinget har som led i globaliseringsaftalen afsat 90 mio. kr. til styrkelse af oplevelsesøkonomien for at udnytte "potentialet i spændingsfeltet mellem kultur- og erhvervsliv".

Den regionale udviklingsplan for Hovedstadsregionen har også oplevelsesøkonomien som et fokusområde, og der er forudsat finansiering fra EU's strukturfonde og fra regionens egne udviklingsmidler.

RealDania indgår årligt med over 2 mia. kr. til finansiering af projekter, der "skaber livskvalitet gennem det byggede miljø" Fokus på livskvalitet er ikke "alene i husene, men også mellem husene" RealDania deltager derfor i en række partnerskaber/netværker om synlige "flagskibsprojekter".

Arbejdsmarkedets Feriefond anvender bl.a. fondens midler til institutioner mv., der tilvejebringer feriemuligheder for lønmodtagere.

Lokale- og Anlægsfonden "udvikler, støtter og rådgiver om byggeri inden for idræt, kultur og fritid" og bidrager med over 80 mio. kr. årligt.

Bilag 1

10.8.07

Forslag til Vedtægter (fundats) for kulturinvesteringsfonden for Vestegnen

Præambel

Kommunalbestyrelserne i Albertslund, Brøndby, Glostrup, Hvidovre, Høje Taastrup, Ishøj, Rødovre og Vallensbæk Kommuner har besluttet at stifte en kulturinvesteringsfond for Vestegnen med følgende vedtægter:

Stiftere af fonden

§ 1. Fonden er stiftet af kommunalbestyrelserne i Albertslund, Brøndby, Glostrup, Hvidovre, Høje Taastrup, Ishøj, Rødovre og Vallensbæk Kommuner.

Fondens navn og hjemsted

§ 2. Fondens navn er Kulturinvesteringsfonden for Vestegnskommunerne.
Stk. 2. Fondens hjemsted er Hvidovre Kommune.

Fondens formål

§ 3. Med udgangspunkt i Vestegnens historie og identitet er det fondens formål at udvikle og fremme oplevelsesøkonomi som et vigtigt fremtidigt aktivitetsområde for Vestegnen for derved at skabe vækst, liv og turisme på Vestegnen og bidrage til at profilere Vestegnen såvel nationalt som internationalt.

Dette sker ved:

- At udvikle rammer og betingelser, som understøtter tiltag inden for oplevelsesøkonomi
- At fremme professionalisering af oplevelsesøkonomiske aktiviteter f.eks. gennem projektudvikling, markedsføring, organisering, samarbejder mv.
- At fremme iværksættelse af nye ideer og initiativer inden for oplevelsesøkonomi
- At skabe synergi ved at understøtte netværk/partnerskaber/samarbejder, der kombinerer ideer fra forskellige sektorer - offentlig og privat - på tværs af grænseflader mellem kultur, turisme, uddannelse og erhverv
- At medvirke til at skaffe finansiering fra statslige fonde, regionen, internationale og private fonde og sponsorer mv. til udvikling af oplevelsesøkonomiske aktiviteter
- At markere Vestegnens synspunkter og interesser i relation til oplevelsesøkonomi over for myndigheder og offentligheden

- At igangsætte og udvikle nye aktiviteter på fondens eget initiativ.

Fonden yder ikke støtte, der har karakter af løbende driftsstøtte, ligesom fonden ikke yder støtte til faste og blivende fysiske rammer for oplevelsesøkonomiske aktiviteter. De af fonden støttede aktiviteter skal organisatorisk være forankret uden for fondens regi.

Fondens bestyrelse

§ 4. Bestyrelsen har den overordnede ledelse af fonden og træffer beslutning om anvendelse af og administration af fondens midler.

Stk. 2. Bestyrelsen består af 8 faste medlemmer, ét udpeget af hver af de deltagende kommunalbestyrelser blandt kommunalbestyrelsens medlemmer. For hvert fast medlem udpeger de deltagende kommunalbestyrelser en personlig stedfortræder.

Stk. 3. Hvis et fast medlem har forfald, kan den personlige stedfortræder deltage på dennes vegne.

Stk. 4. Fondens faste medlemmer kan udpege yderligere op til 7 medlemmer til bestyrelsen blandt bidragsydere, som ikke er de deltagende kommunalbestyrelser.

Stk. 5. Udpegning af de faste medlemmer har virkning for den kommunale valgperiode, ved 1. udpegning dog for den resterende kommunale valgperiode. Andre medlemmer end de faste medlemmer kan højst sidde i bestyrelsen for en periode af 2 år ad gangen.

Stk. 6. Genudpegning af både faste og andre medlemmer kan finde sted.

Stk. 7. Et bestyrelsesmedlem kan efter begæring udtræde af fonden med virkning fra den 1. i måneden efter, at begæringen om udtræden er fremsat.

Stk. 8. Hvis et fast medlem udtræder, udpeger den kommunalbestyrelse, som medlemmet sidder i, et nyt medlem.

Stk. 9. Et bestyrelsesmedlem, udpeget blandt bidragsyderne, jf. stk. 4, skal udtræde, hvis det besluttet enstemmigt af de faste medlemmer.

§ 5. Bestyrelsen konstituerer sig selv med formand og næstformand.

Stk. 2. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst 5 af de 8 faste medlemmer af bestyrelsen eller disses suppleanter er til stede, herunder formand eller næstformand.

Stk. 3. Bestyrelsen træffer, hvor ikke andet er bestemt i vedtægten, beslutning ved almindeligt stemmeflertal. De faste medlemmer eller disses stedfortrædere kan nedlægge veto mod en beslutning efter § 3.

Stk. 4. I tilfælde af stemmelighed anses et forslag for bortfaldet.

Stk. 5. Bestyrelsen kan fastsætte en forretningsorden.

Stk. 6. Bestyrelsen modtager ikke diæter eller honorarer.

Stk. 7. Bestyrelsesmøder indkaldes efter behov af bestyrelsesformanden med mindst 14 dages varsel. Ønsker et bestyrelsesmedlem indkaldt til et ekstraordinært bestyrelsesmøde, skal bestyrelsesformanden indkalde hertil inden 8 dage efter, at ønsket er fremsat.

Stk. 8. Bestyrelsesformanden drager omsorg for, at der tages referat af bestyrelsens møder, og at referatet underskrives af de tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer.

Stk. 9. Bestyrelsen kan inden for fondslovens grænser meddele nødvendig fuldmagt til sekretariatet, jf. § 6, i nærmere beskrevne anliggender.

Sekretariat

§ 6. Bestyrelsen kan oprette et fondssekretariat til at bistå bestyrelsen i den daglige administration, og fonden afholder udgifterne hertil.

Fondens aktiver og kapital

§ 7. Ved fondens stiftelse udgør fondens egenkapital 250.000 kr., indskudt af fondens stiftere.

Stk. 2. Indskud i egenkapitalen indskydes af de deltagende kommunalbestyrelser forholdsmæssigt i forhold til de respektive kommuners indbyggertal.

Stk. 3. Fondens drift finansieres ved bidrag fra offentlige og private bidragsydere.

§ 8. Fondens overskud med fradrag af henlæggelser til konsolidering anvendes til opfyldelse af fondens formål, jf. §3. Donationer i form af gave, arv, eller legat anvendes efter givers ønske til opfyldelse af fondens formål, jf. §3.

Regnskabsaflæggelse og revision

§ 9. Fonden skal aflægge årsregnskab, der skal udarbejdes i overensstemmelse med god regnskabsskik.

Stk. 2. Regnskabsåret følger kalenderåret, dog således at fondens første regnskab aflægges for perioden fra fondens stiftelse til den 31. december 2008.

Stk. 3. Årsregnskabet skal underskrives af bestyrelsen inden 6 måneder efter regnskabsårets afslutning.

Stk. 4. Bestyrelsen vælger sin revision blandt et af de deltagende kommuners revisionsfirmaer.

Stk. 5. Revisionen varetages i overensstemmelse med fondslovens regler herom.

Tegningsrettigheder

§ 10. Fonden tegnes af

- formanden i forening med næstformanden, eller
- af formanden eller næstformanden i forening med to andre bestyrelsesmedlemmer.

Hæftelse

§ 11. Fonden hæfter alene for sine forpligtelser med den fonden til enhver tid tilhørende formue.

Stk. 2. Der påhviler ikke bestyrelsesmedlemmer nogen personlig hæftelse for fondens forpligtelser.

Ændring af vedtægterne

§ 12. Beslutning om ændring af vedtægterne træffes ved enstemmighed blandt fondens faste medlemmer, jf. dog § 14, stk. 1.

Stk. 2. Vedtægtsændringer skal godkendes af de stiftende kommunalbestyrelser og af Civilstyrelsen.

Fondens opløsning

§ 13. Beslutning om fondens opløsning træffes ved enstemmighed blandt fondens faste medlemmer.

Stk. 2. Opløsningen skal godkendes af de stiftende kommunalbestyrelser samt af Civilstyrelsen.

Stk. 3. I tilfælde af fondens opløsning anvendes nettoformuen til formål i overensstemmelse med fondens formål, jf. §3.

Stk. 4. Fondens bestyrelse træffer inden opløsningen beslutning om hvilket formål, formuen i overensstemmelse med vedtægternes formålsbestemmelse skal anvendes til.

Stk. 5. Afgørelse efter stk. 4, træffes med mindst 2/3s flertal blandt de faste medlemmer.

En stiftende kommunalbestyrelses udtræden af fonden

§ 14. En stiftende kommunalbestyrelse kan ensidigt vælge at udtræde af fonden. Vedtægterne skal ændres i overensstemmelse hermed, jf. § 12, stk.2.

Stk. 2. Udtræden af fonden efter stk. 1 har virkning fra den 1. januar det følgende år efter kommunalbestyrelsens meddelelse via sit faste medlem til bestyrelsen om udtræden.

Stk. 3. Ved udtræden efter stk. 1 tilfalder kommunalbestyrelsens indskud i egenkapitalen, jf. §7, fonden, ligesom kommunalbestyrelsen ikke får udbetalt andel af fondens formue..

Vedtaget på møde i [Albertslund/ Brøndby/ Glostrup/ Hvidovre/ Høje Taastrup/Ishøj/Rødovre/Vallensbæk Kommunes] kommunalbestyrelse.

Sted og dato:

Navne

Godkendt af Civilstyrelsen, den

Bilag 2

Hvidovre Kommune
Borgmesterkontoret
10. august 2007

Notat om Kulturinvesteringsfond på Vestegnen Relevant lovgivning

Indledning

På bestyrelsesmødet den 31. maj 2007 i Vestegnssamarbejdet blev det besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe om oplevelsesøkonomi til belysning af mulighederne for etablering af en kulturinvesteringsfond. Fondens formål er at give borgerne i de 8 Vestegnskommuner fælles oplevelser samt muligheder for individuel udfoldelse af engagement og kreativitet.

Notatet beskriver de juridiske overvejelser, som stiftelse af en sådan fond umiddelbart giver anledning til.

Notatet er vedlagt et foreløbigt udkast til vedtægter, som i givet fald på et senere tidspunkt skal forelægges en advokat til endelig bearbejdelse og evt. Konkurrencestyrelsen til bemærkninger samt Civilstyrelsen til godkendelse.

1. Styrelsesloven og kommunalfuldmagtsreglerne

1.1. Kommunal deltagelse i en fond, herunder udpegning af fondens bestyrelsesmedlemmer og kommunalbestyrelsens instruktionsbeføjelse

Hovedreglen er, at en kommune uden lovhjemmel kan deltage i ledelsen af f.eks. en fond, der udelukkende varetager kommunale opgaver.

Det følger således af kommunalfuldmagten, at en kommune lovligt i medfør heraf kan etablere og deltage i ledelsen af en fond, som udelukkende varetager opgaver, som kommunen lovligt selv ville kunne udføre, så længe kommunalbestyrelsen ikke udøver bestemmende indflydelse på en sådan juridisk person, f.eks. ved at udpege flertallet af bestyrelsesmedlemmerne. For visse opgavetyper vedkommende foreligger der dog særlige hensyn, der kan begrunde, at kommunalbestyrelsen bevarer rådigheden over opgavevaretagelsen, f.eks. ved at udpege flertallet af bestyrelsesmedlemmerne, uanset at denne foregår i en privatretlig organisationsform, f.eks. ved forarbejdning og afsætning af biprodukter og udførelse af kommunal forsyningsvirksomhed.

Dette skyldes, at kommunalbestyrelsen normalt ikke kan udskille en opgave og dertil knyttede kommunalmidler og samtidigt retligt eller faktisk bevare rådigheden over opgavevaretagelsen.

Som undtagelse til hovedreglen om, at kommunen ikke kan deltage i fonde, der helt eller delvist varetager ikke-kommunale opgaver, gælder følgende undtagelser:

For det første kan kommunalbestyrelsen efter en lang fast tradition, hvis fonden kan karakteriseres som almennyttig, udpege alle medlemmer til en fondsbestyrelse, der helt eller delvist varetager ikke-kommunale opgaver, men kommunalbestyrelsen har ingen instruktionsbeføjelse i forhold til bestyrelsesmedlemmerne.

For det andet indeholder styrelseslovens § 68 a hjemmel for kommunalbestyrelsen til at udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen i et selskab, herunder en fond, der helt eller delvist varetager ikke kommunale opgaver, og som ikke kan karakteriseres som en almennyttig fond eller velgørende institution.

§ 68 a vedrører alene spørgsmålet om kommunalbestyrelsens adgang til at udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for en forening, fond, mv., der helt eller delvist varetager ikke-kommunale opgaver, og som ikke kan karakteriseres som en almennyttig fond eller velgørende institution m.v.

En kommunalbestyrelse er frit stillet med hensyn til, hvem den vil udpege, medmindre vedtægterne sætter begrænsninger herfor. Der vil også kunne udpeges andre medlemmer af kommunalbestyrelsen, men det bemærkes, at i de tilfælde, hvor et bestyrelsesmedlem, som er udpeget i medfør af § 68 a, tillige er kommunalbestyrelsesmedlem, vil medlemmet som udgangspunkt være inhabilt ved kommunalbestyrelsens behandling af sager, hvori fonden har en særlig interesse.

Kommunen kan efter § 68 a ikke udpege flertallet af bestyrelsen, men bestemmelsen er ikke til hinder for, at flertallet er udpeget af forskellige kommunalbestyrelser.¹

Vedrørende kommunalbestyrelsernes instruktionsbeføjelse bemærkes, at det efter det almindelige kommunalretlige udgangspunkt antages, at en kommunalbestyrelse, der har udpeget medlemmer til bestyrelsen for en forening, selskab m.v., har adgang til at instruere om, hvorledes disse bestyrelsesmedlemmer skal stemme i sager.

Kommunalbestyrelsen vil dog være afskåret fra at give et bundet mandat, hvis baggrunden for udpegningen af medlemmet skyldes ønsket om at sikre en særlig sagkundskab eller et særligt lokalkendskab i bestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen vil også være afskåret fra at give et bundet mandat, i det omfang der er tale om beslutninger om blandede spørgsmål, dvs. spørgsmål, der tillige angår varetagelsen af ikke-kommunale opgaver.²

1.2. Kommunal økonomisk støtte til fonde efter kommunalfuldmagtsreglerne og særlovgivning

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse giver § 68 a alene hjemmel til udpegning af medlemmer af bestyrelsen for fonde, der tillige varetager ikke-kommunale opgaver. Bestemmelsen kan således ikke efter ministeriets opfattelse antages at give hjemmel til, at kommunen lovligt kan give støtte til

¹ Kommentaren til styrelsesloven, Hans B. Thomsen m.fl. s. 545.

² Rapport fra udvalget vedrørende de styringsmæssige relationer i forholdet mellem kommunalbestyrelser og kommunale selskaber, s. 82.

dannelsen af en sådan fond. Dette spørgsmål må afgøres efter lovgivningens øvrige regler, herunder kommunalfuldmagten.

Ifølge en udtalelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan kommunen alene yde støtte til en fonds grundkapital eller etableringsudgifter, hvis fonden alene varetager kommunale opgaver.

Kommunen kan godt i øvrigt uden lovhjemmel, når bortses fra støtte til fondens grundkapital eller etableringsudgifter, støtte en fonds varetagelse af opgaver, også selvom fonden også varetager ikke-kommunale opgaver, forudsat at den kommunale støtte anvendes til støtte af kommunale opgaver.³

Det vil bero på en konkret vurdering af den enkelte opgave, om kommunen lovligt kan yde støtte hertil.

Hjemmel for kommunerne til at yde støtte særligt til kulturområdet er i stort omfang reguleret i særlovgivning: musikloven, teaterloven og museumsloven, men lovgivningen er ikke udtømmende, og lovligheden af støtte vil fortsat bero på en konkret vurdering i flere tilfælde, især hvis støtten har karakter af (indirekte) erhvervsstøtte, herunder også i forhold til konkurrencereglerne:

2. Konkurrenceloven

Offentlig støtte, herunder kommunal støtte, må ikke være konkurrenceforvridende, jf. konkurrencelovens § 11 a. Ikke al erhvervsaktivitet, der er støttet eller udført af det offentlige, er konkurrenceforvridende. Det er således ofte et naturligt element i udviklingen af den offentlige sektor, at det offentlige deltager i erhvervsvirksomhed. Ligeledes er det naturligt og hensigtsmæssigt, at der sker et øget samspil mellem det offentlige og det private aktiviteter. Endelig er det nødvendigt, at der på en række områder ydes støtte. Dette hindrer bestemmelsen ikke, hvis det blot sker på en måde, der er rimelig i forhold til de øvrige aktører på markedet.

En fond bør i hvert enkelt tilfælde af uddeling af offentlige fondsmidler være opmærksom på, om uddelingen i det konkrete tilfælde er forenelig med konkurrenceloven. Vurderingen af, om støtte er forenelig med konkurrenceloven, vil ofte være sammenfaldende med, om støtten er forenelig med kommunalfuldmagtsreglerne og forbudet mod kommunal støtte til virksomheder og enkeltpersoner, hvis ikke det sker på markedsvilkår.

Konkurrencestyrelsen afgiver efter anmeldelse af støtteordninger udtalelse om lovligheden heraf.

Konkurrencelovens regler vedrører som udgangspunkt alene offentlige midler. Konkurrencestyrelsen har imidlertid oplyst, at hvis private donationer indgår i en fond, hvor offentlige myndigheder har bestemmende myndighed, vil disse midler efter praksis formentlig blive betragtet som offentlige midler med de konkurrencemæssige begrænsninger som følger heraf.

Konkurrencestyrelsen har anbefalet, at Konkurrencestyrelsen anmodes om en udtalelse om den planlagte kulturinvesteringsfonds forenelighed med konkurrencelovgivningen.⁴

³ Kommunalfuldmagtsreglerne i praksis, Inger Mogensen m.fl. s. 62.

⁴ Telefonisk samtale med Christopher Frosell, Konkurrencestyrelsen.

3. Fondslovens krav ved fondsstiftelse

Da den foreslåede kulturinvesteringsfond efter det oplyste ikke er en erhvervsdrivende fond, lægges det til grund, at det som udgangspunkt er fondsloven, som finder anvendelse, idet loven som udgangspunkt gælder for gælder andre fonde end erhvervsdrivendes.

Hvis fonden er undergivet et vist statsligt, regionalt eller kommunalt tilsyn kan Civilstyrelsen træffe afgørelse om, at fonden helt eller delvist skal undtages fra loven, jf. fondslovens § 1, stk. 3.

Fondsloven, finder endvidere kun anvendelse på fonde med aktiver for over 250.000 kr. jf. § 2, stk. 1. Fonde med en kapital på under 250.000 kr. kan i særlige tilfælde tillades.

De 250.000 kr. er bunden kapital, som ikke kan benyttes til uddeling, jf. § 8, stk. 1. Det er afkastet, som kan bruges hertil. Hvis andre giver gaver til fonden, vil gaven indgå i fondens formue, medmindre gavegiver udtrykkeligt giver udtryk for, at gaven skal bruges til uddeling.

Det er som udgangspunkt et krav, at fonden har eksisteret 10 år, før den kan opløses.

Særligt vedrørende udpegning af bestyrelse bemærkes, at stifteren (hvilket i det konkrete tilfælde må være kommunalbestyrelserne i de 8 kommuner) ikke uden fondsmyndighedens samtykke kan udgøre bestyrelsens flertal, jf. § 16, stk. 1.

Særligt vedrørende kommunalbestyrelsens udøvelse af sin instruktionsbeføjelse og foreneligheden heraf i forhold til fondsloven bemærkes, at med hensyn til bestyrelser i fonde, vil en instruktionsbeføjelse ikke være udelukket ud fra fondsretlige hensyn. Dog vil bestyrelsens flertal som følge af det såkaldte selvstændighedskrav, der er en del af fondsbegrebet, ikke kunne være underlagt instruktionsbeføjelse fra én fysisk eller juridisk person.⁵

4. Forvaltningsloven m.v.

Justitsministeriet har i en sag antaget, at legater og fonde, der bestyres af en kommune, ikke er en del af den offentlige forvaltning. Det gælder, selvom de bestyres af borgmester eller kommune. Fondene og legaterne er alene undergivet den offentligretlige kontrol, der følger af fondslovgivningens regler.⁶

⁵ Kommentaren til styrelsesloven, Hans B. Thomsen m.fl. s. 549

⁶ .A. 1988-546-38. Offentlighedsloven med kommentarer, John Vogter, s. 68